

Project Be Smart

Jongeren met een migranten achtergrond maken migranten ouderen wegwijs in digitale zaken

Het Netwerk Oudere Migranten Brabant (NOMB) heeft een subsidie van ZonMw gekregen om het project Be Smart te gaan uitvoeren. Be Smart valt binnen het Actieprogramma Maatschappelijke Diensttijd. Met dit programma bevordert de Rijksoverheid dat iedere jongere de mogelijkheid krijgt om via maatschappelijke projecten en activiteiten bij te dragen aan een sterke en betrokken samenleving, ook jongeren die nu nog niet maatschappelijk actief zijn. Het doel van het actieprogramma is om vanuit de praktijk te leren wat werkt. In Be Smart worden jongeren met een migranten-achtergrond gekoppeld aan oudere migranten. Voor een deel kunnen ook autochtone jongeren en ouderen meedoen aan dit project.

Het project

Het NOMB zet zich in voor positieverbetering van Nederlandse ouderen met een migranten achtergrond. In het project *Be Smart* gaan jongeren met een niet-Westerse achtergrond migranten ouderen, zoals 55-plussers van Turkse, Marokkaanse, Surinaamse, Antilliaanse, Molukse, Somalische komaf en eventueel ook andere statushouders door middel van een smart-cursus wegwijs maken op laptop/tablet en/of smartphone. Digitaal vaardig zijn, en met name goed om kunnen gaan met de mobiele telefoon is heel belangrijk in deze tijd. Natuurlijk om via Facetime en Facebook in contact te kunnen blijven met geliefden verder weg, maar vooral ook omdat steeds meer communicatie via apps verloopt. Steeds meer zorgverleners werken bijvoorbeeld met een patiëntenportaal Er zijn ook veel handige apps die kunnen helpen, maar dan moet je die apps wel kunnen downloaden. Jongeren en ouderen uit verschillende etnische groepen die normaliter minder contact met elkaar hebben, maken nu met elkaar kennis; hetgeen uiteraard de sociale cohesie bevordert. Ouderen die digitaal vaardig zijn, kunnen maatschappelijk meedoen. Want zelfs zoiets eenvoudigs als het maken van een afspraak op het gemeentehuis gaat vandaag de dag online. Bankafschriften kun je alleen nog tegen betaling op papier krijgen; straks misschien dat niet eens meer. De toegenomen digitale vaardigheid van de ouderen zorgt ook voor meer sociale cohesie: immers de ouderen kunnen na afloop gebruik maken van alle online mogelijkheden die er zijn voor contact: van deelname in de buurt-whatsapp-preventie groep tot en met Facetimen met familieleden ver weg.

De opzet

Be Smart brengt in anderhalf jaar tijd tenminste 80 jongeren in contact met 80 ouderen. In 8 groepen gaan 10 koppels aan de slag om de basics van computer en smartphone te leren. Als de taalvaardigheid van de oudere het toelaat, wordt gewerkt met interculturele koppels jong-oud. Als de taalvaardigheid van de oudere beperkt is, wordt een koppel gemaakt met dezelfde talige achtergrond. Naar behoefte van de oudere kan er ook in kleine groepjes van 2 of 3 ouderen gewerkt worden.

Bij Be Smart kunnen jongeren kiezen uit drie rollen: smart-coaches (jongeren die cursus geven aan ouderen); smart-assistenten (organisatie en communicatie-jongeren) en smart-ambassadeurs (jongerenambassadeurs).

Smart-coaches begeleiden in cursus-setting ouderen. Elke cursusgroep bestaat uit 7 jongeren die één-op-één ieder één oudere begeleiden op de digitale snelweg. De smart-assistenten (2 per groep) werken aan organisatie en communicatie rondom de smart-cursussen; de informatieve bijeenkomst en de feestelijke afsluiting. De smart-ambassadeurs (1 per groep) hebben een ambassadeursrol en nemen deel aan de projectgroep. Deelname namens het NOMB aan conferenties en dergelijke is mogelijk voor de smart-ambassadeurs. Zowel coaches, assistenten als ambassadeurs worden getraind en gemotiveerd om mee te helpen met de werving van komende groepen ouderen én jongeren. Coaches, assistenten en ambassadeurs werken mee aan het informeren van hun omgeving over de waarde van vrijwilligerswerk door te participeren in een informatiemiddag of avond voor ouders en andere belangstellenden.

Betrokken partijen

Naast het NOMB is Pharos, het landelijke expertisecentrum gezondheidsverschillen betrokken bij de inhoudelijke opzet van het project. Pharos zet zich in om de gezondheidsachterstand van laagopgeleiden en migranten (ook statushouders) te verkleinen.

Andere partners zijn de middelbare scholen voor de werving van de jongeren en ouderenorganisaties voor de werving van de ouderen. ROC Tilburg heeft al toegezegd mee te gaan werken. Ook is er een relatie gelegd met Tilburg University, door deelname in de projectgroep van professor Schalk en professor Rijsman.

Praktisch

- Het project loopt van maart 2019 tot en met augustus 2020 (looptijd 18 maanden) in de provincie Noord-Brabant.
- Jongeren tussen 14 en 30 jaar mogen deelnemen.
- In overleg met de samenwerkende onderwijsinstelling(en) wordt een programma ontwikkeld dat aansluit bij het curriculum van de jongeren. De verwachting is dat (allochtone) jongeren die zich als vrijwilliger hebben ingezet bij deze proeftuin niet alleen door deelname, maar ook door de opgedane skills, makkelijker een stageplaats zullen vinden en dat dit motiveert tot deelname. Verder kan het enthousiasme van jongeren bevorderd worden doordat er sprake is van:
  - Vrijwilligers- en/of reiskostenvergoeding
  - Certificaat van deelname
  - Studiepunten en/of stageplaats (i.o.m. samenwerkende onderwijsinstelling(en))
  - Zinvolle maatschappelijke bijdrage
  - Uitdagende activiteit in vertrouwde kring
  - Mogelijkheid om zich in te zetten voor ouderen uit de eigen etnische groep
  - Mogelijkheid om kennis te maken met andere maatschappelijke organisaties
  - Meer succes bij onder meer het vinden van een stageplaats
- Gezien de volle agenda's van hedendaagse jongeren, kiest Be Smart voor een kortdurende aaneengesloten inzet. Smart-coaches en assistents doen 2 maanden, 1 dagdeel per week vrijwilligerswerk. Elke ambassadeur verbindt zich 3 maanden aan het project (2 maanden met de eigen groep en 1 inwerkmaand voor de ambassadeur van de volgende groep). Zijn/haar inzet is minder uren per maand en meer adhoc.
- Voorafgaand aan de uitvoering van het vrijwilligerswerk volgt elke deelnemende jongere 2 dagen een bootcamp. Na afloop volgt een terugkomdag. In totaal is er sprake van 3 cursusdagen.
- In afstemming met de betrokken partijen zal de inhoud van de smart-cursussen verder worden ingevuld.

Meer informatie

Projectleider Be Smart: Juan Khalaf, juan.khalaf@nomb.nl, 06-13371026.